

դեկավարութեան տակ՝ նպատակ ունենալով գրաւել Բագուէն և առաջանալ դէպի Հիւսիս ու արեւելք։ Յունիսի սկզբներին Գանձակ հասան և թիւրք կանոնաւոր զօրամասեր։ Ագրբէջանի կառավարութիւնը, դեռ Թիֆլիսից, ուժեր էր հաւաքում Բագուէի գրաւման համար. ոտքի էին հանւած բոլոր զօրամասերն ու զինւած խմբերը և ուղղւած Բագուէի վրա։ Նրանց առաջաւոր մասերն արդէն սկսել էին երեւալ Հաջի-Կարուլի մօտերը. մի ուրիշ թեւ շարժւում էր դէպի Շամախի։ Անհրաժեշտ էր շտապել՝ նախաձեռնութիւնը թշնամուն չտալու համար։ Եւ Զինւ.-Յեղափոխ. Կոմիտէն որոշեց անցնել վճռական գործողութիւնների — յետ չպրտել թիւրքերին Հաջի-Կարուլից և գրաւել ռազմական տեսակէտից կարեւոր Աղսու-Քիւրդամիր գիծը՝ մօտ 160 կիլոմետր տարածութեամբ։

Յունիս 5-ից Բագուի զօրքերը անցան յարձակման և մի շարք տաք ու յաջող ճակատամարտներից յետոյ, մինչև յունիս 26, գրաւեցին մի կողմից Կարամարգիւան—Քիւրդամիր—Զուբովկա և միւս կողմից՝ Զուբովկա—Պետրոպոլիսի մէջ գծերը, այսինքն՝ աւելի, քան նախորոշւած էր արշաւանքի սկզբին։ Թիւրք-ագրբէջանեան ուժերը, ծանր կորուստներով, քաշւեցին յետ։ Բագուեցիների ձեռքը անցաւ հարուստ աւար-թնդանօթներ ու դնդացիւրներ, հրացան ու փամփուշտ։ Կուրի դաշտում մնացած դիակների թիւը հաշււում էր հարիւրներով։

Յունիս 25-ին յայտնի դարձաւ, որ թիւրքական մի դիվիզիա շարժւում է դէպի Գէոքչայ, մի ուրիշն էլ՝ Եւլախի ուղղութեամբ և որ իսլամ բանակի սպայակոյտը փոխադրւում է Ուջարի կայարանը՝ աւելի վճռական գործողութիւնների դիմելու համար։ Բագուի հրամանատարութիւնը որոշեց շեւտակի հարւածով խանդարել այդ ծրագիրը, և յունիս 27-ին շարժեց Ուջարին ու Գէոքչայը գրաւելու դիտաւորութեամբ։ Սկսեցին կատաղի կռիւներ։ Յունիս 27-28-ին թիւրքերը մեծ զոհեր տալով՝ նահանջեցին և յունիս 29-ին անցան հակադարձակման։ 3 օրւայ արիւնահեղ կռիւների մէջ յոգնած, անօթի ու ծարաւ՝ զերազանց ուժերի ճնշման տակ՝ Բագուի զօրամասերը սկսեցին նահանջել դէպի Կարամերգեան՝ իրենց հետ տանելով և Գէոքչայի հայ ազգաբնակչութիւնը։

Այդ օրւանից նախաձեռնութիւնը անցաւ թիւրքերի ձեռքը։ Բագուի ուժերը օր աւուր հալչւում էին. յունիս 10-ից սկսած նրանք կորցրել էին 7 սպայ և 265 զինւոր սպանւած, 16 սպայ և 534 զինւոր վիրաւոր։ Անառողջ կլիման, ջրի պակասութիւնը, անբաւարար սնունդն ու հագուստը դարգացնում էին հիւանդութիւններ ու դասալքութիւն։ Մարտիկների թիւը, որ արշաւանքի սկզբին 4,400 էր, իջել էր 2,400-ի։ Այդ պատճառով, յուլիս 1-ից սկսած տեղի ունեցաւ անընդհատ նահանջ, որի ընթացքին թշնամին յարձակումներ էր գործում, աշխատում անցնել թիկունքը, կուրի էր բռնւում բազլեցիների հետ։ Յուլիս 6-ին Բագուի ուժերը կանգնեցին Շամախի—Կարասախկալ—Քիւրդամիր գծի վրա։

Յուլիս 5-ին Պարսկաստանից Բագու հասաւ դնդ. Բիշերախովը իր զօրամասով և նշանակեց Բագուի պաշտպանութեան պետ, որ խիստ բարձ-